

УДК: 338.4

INNOVATIVE AUDIT OF THE ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE AND REPORTING

ІННОВАЦІЙНИЙ АУДИТ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА ТА СКЛАДАННЯ ЗВІТНОСТІ

Odnosheva O.O. / Одношевна О.О.

Ph.D., docent / к.е.н., доцент

ORCID: 0000-0002-2670-7659

Dnipro State Agrarian and Economic University,

Dnipro, Sergeya Efremova 25, 49600

Дніпровський державний аграрно-економічний університет

Дніпро, Сергія Єфремова, 25, 49600

Анотація. В статті представлені особливості здійснення інноваційного аудиту економічної діяльності підприємств з огляду на сучасні вимоги у законодавстві. Так, представлений огляд інформації, який стосується змін саме на початок 2023 року. Дані зміни, включають необхідність запровадження у виробничо-господарську діяльність електронних продуктів проведення аудиторської перевірки на базі розробленою державою платформи «Є-аудит». Представлена платформа включає необхідність обов'язкового подання SAF-T UA для усіх великих платників податків. Дана програма передбачає експорт звітних даних про економічну діяльність окремо взятого підприємства на конкретну дату. Використання SAF-T UA дозволяє значно полегшити, прискорити та оптимізувати роботу по перевірці діяльності окремо взятого підприємства, включаючи перевагу проведення перевірки перед поданням звіту до державних органів.

Ключові слова: економічна діяльність, інноваційний аудит, електронна платформа, «Є-аудит», звітність.

Вступ.

Ведення економічної діяльності будь-якого підприємства неможливе без процесу здійснення оподаткування та складання підсумкових звітів. Так, коректне ведення податкового обліку та складання звітності є невідмінною складовою законного здійснення діяльності. Разом з тим, у виробничому процесі можуть виникати ряд складнощів через недостатність певних знань у сфері оподаткування, оскільки законодавча система України доволі часто вносить певні зміни, які впливають на кінцевий звітний результат. З огляду на вище викладений матеріал, констатуємо, що виникає необхідність у проведенні аудиту економічної діяльності та процесу складання звітності підприємства. Інноваційний аудит податків та звітності – це незалежна кваліфікована перевірка податкового обліку за допомогою сучасних програмних продуктів. Суть її полягає у детальному аналізі ведення податкового обліку, розкритті особливостей нарахування та сплати податків, розрахунку правильності сум належних до сплати в бюджет, а також розробці необхідних покрокових інструкцій для подальшої оптимізації податків та відображення їх у звітності підприємства. Зважаючи на розгалуженість проблематики стосовно правильного ведення обліку, у тому числі податкового, а також складання і подання звітності, підкреслимо, що своєчасний і кваліфікований аудит є невідмінною складовою оптимального ведення господарської діяльності без порушень чинного

законодавства. Так, подальше дослідження обраної теми вважаємо актуальним, яке потребує більш глибокого аналізу та розробці рекомендаційних заходів за для оптимізації роботи підприємства будь-якої форми власності.

Основний текст.

Питання здійснення аудиту економічної діяльності, оподаткування та складання звітності є актуальною темою для багатьох науковців, практикуючих фахівців та інших дослідників. В процесі роботи над обраною тематикою було досліджено сукупність нормативно-правових актів, стосовно ведення фінансової діяльності, а також праці таких науковців, як Фесенко В.В., Вакульчик О.М., Бойко А.В., Воронцова В.А., Тищенко А.О. Зазначимо, що роботи даних авторів яскраво розкривають специфіку проведення аудиту спираючись на сучасні законодавчі вимоги. Зазначимо, що зазначені вище автори у своїх працях розкривають елементи здійснення фінансово-господарської діяльності, в контексті ведення податкового обліку, а також складання і подання звітності до державних органів. Втім обрана тема є досить широкою, адже сьогодні існують безліч електронних продуктів щодо її детального розкриття, тому вважаємо її досить актуальною, що потребує подальшого розгляду та аналізу.

Сьогодні існують безліч пропозицій стосовно проведення аудиторської перевірки економічної діяльності. Так масштабного розвитку набирає саме інноваційний аудит, тобто перевірка економічної діяльності за допомогою сучасних електронних продуктів.

Інноваційний аудит в Україні – це сучасна система побудована на проведенні перевірки фінансово-економічної діяльності на базі державної програми «Є-аудит». Протягом останнього часу велось дуже дискусій стосовно перевірки ведення економічної діяльності та складання звітності великими підприємствами України. З огляду на це, Східним міжрегіональним управлінням Державної податкової служби України по роботі із крупними підприємствами України, були представлені роз'яснення стосовно впровадження оновленої процедури аудиту починаючи із січня 2023 року [1].

З 1 січня 2023 року буде запроваджено обов'язкове подання великими платниками податків на запит контролюючого органу під час проведення перевірки стандартного аудиторського файлу (SAF-T UA) та його аналіз за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення з використанням сучасних методів проведення інноваційного аудиту економічної діяльності.

Обов'язкове подання SAF-T UA для усіх великих платників податків передбачено з 1 січня 2025 року (за умови прийняття відповідних змін до податкового законодавства) [1].

Отже підкреслимо принциповий момент – подання експортованих даних стосовно економічної діяльності великих підприємств до органів ДПС є обов'язковим лише за вимогою. На відміну від остаточного впровадження системи «Є-аудит», за якої подання стандартного аудиторського файлу (SAF-T) протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року стане обов'язковим.

Стандартний аудиторський файл *SAF-T UA* - це електронний файл стандартизованої структури, що містить експортовані з вихідної системи обліку

дані про наявність та стан активів, власного капіталу та зобов'язань, а також інформацію щодо змін у фінансово-господарському стані суб'єкта господарювання за певний період [1].

Слід відмітити, що такий обов'язок виникатиме у великих платників податків лише з 1 січня 2025 року, а у платників ПДВ - з 1 січня 2027 року. Також встановлюється відповідальність платників за неподання, несвоєчасне подання, подання з помилками стандартного аудиторського файлу (SAF-T).

Підкреслимо, що сучасна програма *SAF-T UA* є однією із структурних елементів діджиталізації економічної діяльності господарюючих суб'єктів. За її допомогою можна легко отримати інформацію стосовно результатів економічної діяльності (ведення бухгалтерського, податкового та фінансового обліку) на будь-яку звітну дату. З огляду на це, вважаємо за доцільне представити концепт основних переваг від впровадження інноваційного аудиту на базі електронної програми «Є-аудит» (рис. 1).

Рисунок 1 – Концепт впровадження електронної платформи «Є-аудит», як елемент інноваційного здійснення аудиту економічної діяльності

Авторська розробка.

Так, вважаємо, що інформація, представлена вище, наглядно розкриває особливості впровадження інноваційного аудиту економічної діяльності через розроблену державою електронну програму «Є-аудит». Зазначимо, що враховуючи сучасні складні реалії для ведення бізнесу в нашій країні, впровадження подібних розробок у виробничих процес окремо взятого підприємства дозволить полегшити роботу через отримання таких компонентів діяльності, як швидкість, мобільність, актуальність, прозорість, можливість здійснення попередньої перевірки перед поданням звітності.

Висновки.

В статті були розглянуті особливості ведення фінансово-господарської діяльності в контексті проведення аудиторських перевірок економічної діяльності та складання і подання звітності через впроваджені зміни у законодавстві станом на січень 2023 року. Так відтепер, за вимогою Державної податкової служби підприємство зобов'язане подати стандартний аудиторський файл *SAF-T UA*, який розкриває особливості діяльності та складання підприємства на певну дату. Дана процедура є елементом новітньої державної програми «Є-аудит». Даний аудиторський файл можна створювати за допомогою впровадження у виробництво електронних продуктів ведення фінансово-економічної діяльності та складання, попередньої перевірки та подання підсумкових звітів.

Література.

- 1 Актуальні питання перевірки партнерів Актуальна добірка матеріалів від експертів LIGA ZAKON. Режим доступу: https://biz.ligazakon.net/news/215694_1-schnya-2023-bude-zaprovadzhenoelektronniy-audit-dlya-velikikh-platnikov-podatkv
2. Аудит за міжнародними стандартами : підручник / О.М. Вакульчик, В.В. Фесенко, О.О. Книшек. – 2-ге вид., доп. та перероб. – Дніпро : УМСФ, 2018. – 180 с.
3. Закон України "Про аудиторську діяльність" від 22.04.93 р., зі змінами і доповненнями.
4. Фесенко В. В., Бойко А.В. Методичний підхід до консолідації фінансової звітності групи підприємств відповідно до вимог МСФЗ. Галицький економічний вісник. 2019. № 6 (61) С. 187-198.
5. Фесенко В.В., Тищенко А.О. Оцінка та аналіз податкового потенціалу підприємства на основі даних фінансової звітності. Молодий вчений: наук. журнал. 2017. № 9 (49). С. 571-576.

References.

1. Topical issues of partner verification Topical selection of materials from LIGA ZAKON experts. URL: https://biz.ligazakon.net/news/215694_1-schnya-2023-bude-zaprovadzhenoelektronniy-audit-dlya-velikikh-platnikov-podatkv.
2. Vakulchik O.M., Fesenko V.V., Knushek O.O. (2018). Audit za mignarodnumi standartami [Audit according to international standards]. Dnipro, UMFS (in Ukrainian).
3. About audit activity. Law of Ukraine. From 22.04.1993. (in Ukrainian).
4. Fesenko V.V., Boyko A.V. (2019). Metodichnuy pidhid do konsolidatsii finansovoi zvitnosti grupu pidpruemstv vidpovidno do vumog MSFZ [A methodical approach to the consolidation of

financial statements of a group of enterprises in accordance with the requirements of IFRS]. Galitskiy ekonomichnuy visnuk, 6, (61), p.p. 187-198 (in Ukrainian).

5. Fesenko V.V., Tishenko A.O. (2017). Otsinka ta analiz podatkovogo potentsialu pidpruemstva na osnovi danuh finansovoi zvitnosti [Assessment and analysis of the tax potential of the enterprise based on financial reporting data]. Moloduy vchenuy, 9 (19), p.p. 571-576. (in Ukrainian).

Abstract. *The article presents the features of innovative audit of the economic activity of enterprises. Electronic audit is a modern way of verifying the economic activity of an enterprise. The article takes into account modern changes in the legislation regarding the audit. That's why, from now on large enterprises need to submit reports to state departments through the SAF-T UA platform.*

Innovative audit of taxes and reporting - is an independent qualified audit of tax accounting using modern software products. It's the main goal consists in a detailed analysis of tax accounting, disclosure of the features of tax calculation and payment, calculation of the correctness of amounts due to be paid to the budget. The necessary step-by-step instructions for further optimization of taxes and their display in the company's reporting are also presented. Given the wide range of problems related to correct accounting, including tax accounting, as well as the preparation and submission of reports, we emphasize that a timely and qualified audit is an main component of optimal business activity without violations of current legislation. An overview of the information is presented, which concerns changes specifically for the beginning of 2023. These changes include the need to introduce auditing of electronic products on the basis of the "E-audit" platform developed by the state in the production and economic activity of electronic products. The presented platform includes the necessity of mandatory submission of SAF-T UA for all large taxpayers. This program provides for the export of reporting data on the economic activity of the enterprise on a specific date. The use of SAF-T UA makes it possible to significantly facilitate, speed up and optimize the work of checking the company's activities. The main advantage is the verification before submitting the report to the state authorities. This article clearly reveals the features of the implementation of an innovative audit of economic activity through the electronic program "E-audit" developed by the state. The implementation of such developments in the production process of the enterprise will facilitate the work by obtaining such components of activity as speed, mobility, relevance, transparency, the possibility of performing a preliminary check before submitting reports.

Key words: *economic activity, innovative audit, electronic platform, "E-audit", reporting.*

Стаття відправлена 22.01.2023р.